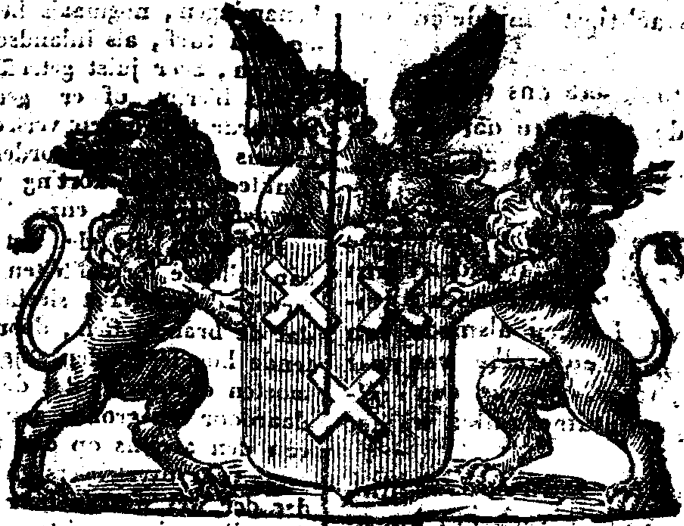
N. 130. 1832.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Donderdag den 31 Mei.

Uithoofde van den HEMELVAARTSDAG, *zal er* VRIJDAG geene, *maar* ZATURDAG eene heele vels Courant *worden uitgegeven.*

NEDERLANDEN.

BREDA, den 30sten Mei.

EUROPA'S TOESTAND.

(*Eerste Artikel.*)

Er is welligt geen tijdvak geweest, waarin de staatkundige toestand van Europa meerder stof voor den opmerkzamen beschouwer opleverde dan het tegenwoordige. Allermoeijelijkst, zoo niet onmogelijk, is het om in die beschouwingen de onpartijdigheid te bewaren, welke tot het kennen der waarheid noodzakelijk vereischt wordt. Het lijdt geen twijfel of, zelfs bij den bedaardsten opmerker, bij den mensch, die het meest van den invloed der hartstogten bevrijd is, vertoonen sommige verschijnselen zich niet in derzelver ware gedaante: ja hetzelfde verschijnsel zal soms door denzelfden mensch verschillend beoordeeld worden, naar mate van het standpunt, dat hij zich ter beschouwing gekozen heeft, of naar den tijd waarop hij het verschijnsel beschouwt.

Wie is er, die, eigene ervaring raadplegende, deze stelling zoude tegenspreken? Onder de vele staatkundige verschijnselen van dezen tijd hebben wij slechts de worsteling der Grieken, den Poolschen opstand, de fransche revolutie van 1830; ja zelfs de tegenwoordige onderneming tegen dom *Miguel* te noemen. Duizenden zouden — wanneer zij openhartig voor hun gevoelen uitkwamen — erkennen, dat zij *heden* deze verschijnselen geheel anders beschouwen, dan zij, *twee jaren geleden*, zouden gedaan hebben, of deden.

En echter eene van allen hartstogt vrije beschouwing der gebeurtenissen, zoude de eenige juiste maatstaf ter beoordeeling van personen en zaken opleveren. Zoo lang deze niet gevonden is, blijven alle geschiedverhalen niets meer dan benaderingen, welker graad van naauwkeurigheid, in eene omgekeerde reden, met de hartstogten van derzelver vervaardigers aangroeit.

Omtrent het aanwezen der verschijnselen — men moge over derzelver waarde of onwaarde twisten — is men het overigens eens. Die oogen heeft ziet, dat Europa's toestand van heden veel met die van voor eenige jaren verschilt. De een moge beweeren, dat reeds in den geest dier vorige jaren de kiem van de tegenwoordige onrusten moet gezocht worden, een ander, dat de terughouding der wezenlijke behoeften van de, in maatschappijen vereenigde menschen, tot opstand heeft gebragt; de een moge aan het bijgeloof, de andere aan het ongeloof de revolutiën toeschrijven, ze bestrijden of beschermen, om het even; allen erkennen: de revolutiën bestaan.

Zij bestaan! De woorden: *la revolution est un fait* zijn luide verkondigd geworden, om ook hen, die niet zagen, door het gehoor, van derzelver aanwezen te verzekeren. De *algemeenheid* van het verschijnsel doet echter aan een algemeen beginsel denken; en het is niet moeijelijk om, bij eene oplettende vergelijking van het heden met het voorledene, van de gewone rustige tijden met die van beweging en beroering, zulk een beginsel aan te treffen.

In kalme tijden werkt op de natien bijna geene andere dan eene materiele kracht. Deze verzwaart of verligt het lot der ingezetenen, ja breidt de rijken uit of verkleint ze. In zoodanige tijden ziet men duidelijk den waren toestand der volken, de ware staatkunde der kabinetten. Ja, indien men in staat ware een juist oordeel te vormen over hen, in wier handen de teugels des bewinds berusten, zoude men de toekomst kunnen voorspellen, nagenoeg met zekerheid van zich daarin niet te vergissen. Alleen in zoodanige tijden kunnen dan ook staatkundige voorzeggingen iets meer dan droomen der verbeelding zijn. Geheel anders is het in tijden van revolutiën. Eene andere kracht verschijnt: deze is onstoffelijk. Men noemt haar geest of verstand der eeuw; het ware — zoo als een fransch schrijver zegt — juister, haar dwaasheid der eeuw te noemen. Het is die behoefte om alles te veranderen, in alles vernieuwingen in te voeren, [illegible] ongerijmd of de veranderingen verbeteringen [illegible] [illegible] veranderd is.

Deze geest is geen lichtend punt, hetwelk overal helderheid verspreidt; hij vormt slechts dwaallichtjes, die de ware beschaving, in plaats van te bevorderen, verachteren, en na een bedriegelijk schijnsel een stikdonkeren nacht achterlaten. Als een der bewijzen dezer strekking kan men, onder vele, deze aanvoeren, dat hij ieder, door hem bezielden mensch uit het standpunt en de betrekkingen rukt, waarin lotbestemming hem vroeger geplaatst had. Door dien geest hebben wij, in de laatste tijden, tooneelisten in legeraanvoerders; kooplieden in ministers; hoogleeraren in handelaren, krijgslieden in staatsmannen, alle met de volle overtuiging van derzelver bekwaamheden, herschapen gezien. Het is die geest, waardoor eene secte van staatkundige benstenen gevormd is, die, in gemoede, het geheele menschdom rampzalig maken. Zij geven voor — ter regtvaardiging van hunren waanzin — dat de menschen meer verlicht wordende, ook de instellingen zich meer moeten volmaken. Dat deze instellingen steeds volkomener moeten worden is eene onbetwistbare waarheid: de geschiedenis leert echter, dat deze trapsgewijze volmaking bestaan heeft zoo lang menschelijke beschaving bestaat, en dat zij daartoe niet op de geboorte van den geest der revolutiën heeft moeten wachten.

Die geest waart intusschen Europa, ja de geheele beschaafde wereld rond. Overal — wij zeiden het reeds bij eene vorige gelegenheid — overal is deze geest in doel een, al verschillen de aangewende middelen, ter bereiking van dat doel. De staatkundige betrekkingen zijn, zoo ver die geest eenigen invloed heeft kunnen uitoefenen veranderd: natuurlijke bondgenooten zijn in vijanden; natuurlijke vijanden in bondgenooten herschapen. *Metternich* teekent de onafhankelijkheidsverklaring der Belgen, en Engeland is de grootste vereerder en loftrompetter der fransche revolutie!

In deze omstandigheden is het niet mogelijk over den waren toestand eener natie, even min als over de ware bedoelingen der Gouvernementen, met juistheid te oordeelen. Hoe meer de revolutie-geest de eersten regeert, hoe minder zij zelven eigenlijk weten wat zij willen en hoe verder zij van hunne lotverbetering afwijken. Gemeenlijk doet de *noodzakelijkheid* om wijzer te worden meer af, dan het bondigste betoog der bestaande dwaasheid; en het voornaamste wat dan te betreuren is, is dat deze wijsheid veeltijds te duur gekocht is. Veeltijds worden deze kosten door hen gedragen, die het minder verdienden daardoor gedrukt te worden; doch ook dat behoort onder het vele raadselachtige van dit ondermaansche, waarbij wij op de vraag naar het *waarom*, geen dan slecht bevredigend antwoord kunnen geven.

En de bedoelingen der gouvernementen? — Wij zeiden het reeds: zoo gemakkelijk het is om, in rustige tijden, derzelver staatkunde te kennen, zoo moeijelijk is het, in revolutionaire tijden, in hunne handelingen derzelver ware strekking te lezen. — Twee hoofddrijfveren schijnen intusschen in al de kabinetten werkzaam, om het even of deze uit den schoot van de revolutie zelve zijn voortgekomen, of wel hun aanwezen van vroegere eeuwen dagteekenen. — Deze drijfveren, ofschoon, in werking onderscheiden, zijn echter in doel een, namelijk: instandhouding der Gouvernementen. De beide beweegoorzaken zijn: 1°. *vrees* voor de revolutie en 2°. behoefte om haar te verpletten. De eerste maakt, dat de vorsten zich voor de volken vernederen, als het ware de revolutie toelagchen, bij de plegtige verklaring, dat hunne magt niets, dat het souvereine volk alles is. De tweede geeft aanleiding tot overeenstemming in kabinetten, wier bedoelingen overigens hemelsbreed zouden verschillen. Alle staatkundige combinatien hebben dit einddoel; beoogen zij, behalve dat, nog eenig ander belang, dit is aan het eerste geheel ondergeschikt. — Te onderstellen, dat eenig gouvernement te dezen aanzien, in strijd met de [illegible] wezen, ware eene dwaasheid [illegible] belang, zelfs der regeringen, die hun aanwezen aan de revolutien te danken hebben, aan dezen staatkundigen ondermoord te arbeiden; en deze — mede een gevolg der

noodzakelijkheid — wordt welligt een der krachtigste middelen tot rustherstelling in het geschokte Europa.

Een overzigt van den tegenwoordigen toestand van ons werelddeel, zoo veel van dien toestand te zien en over den[illegible] te oordeelen is zal dit nader staven. Deze beschouwing zal het onderwerp van een volgend artikel uitmaken.

Ten gevolge der ingekomene gunstige berigten omtrent den tegenwoordigen stand der cholera te Londen, is, bij wijziging der thans bestaande verordeningen bepaald geworden, dat de schepen, reizigers en goederen, komende of gekomen van Londen alsmede van de plaatsen aan de rivier van Londen gelegen, en welke van daar op of na den 18den dezer zijn vertrokken, in plaats van aan *vijftien*, voorloopig, slechts aan *zeven* dagen quarantaine zullen worden onderworpen.

— Maandag is te Rotterdam geopend de algemeene Tentoonstelling der voorwerpen, behoorende tot de Loterij van Nijverheid, kunst- en handel-voorwerpen, ten behoeve van de verminkten en nagelatene betrekkingen der gesneuvelden in den jongsten roemrijken strijd voor het Vaderland. Deze Tentoonstelling zal tot Woensdag, den 6 Junij voortduren. Een catalogus der voorwerpen, bevattende meer dan 5000 nommers, ziet het licht.

— Te gelijker tijd als het kamp in onze nabuurschap, nabij Rijen aan den Tilburgschen straatweg, tegen den 15den junij namelijk, zal ook dat, op de heide digt bij Oirschot door de troepen betrokken worden en wel, naar wij vernemen, door de 4de of reservedivisie van het leger, onder bevel van den luitenant-generaal *Cort Heiligers*. Gelijk men weet bestaat deze divisie voor een aanzienlijk gedeelte uit schutterijen van onderscheidene provincien. In het kamp dat door dezelve zal betrokken worden, zal, even als in dat bij Rijen, gelegenheid wezen tot het vestigen van veld-restauratien, marketenters en dergelijk soort van inrigtingen; degenen, die daartoe geneigd zijn, kunnen de behoorlijke vergunning en de aanwijzing eener goede standplaats bekomen; zij hebben daartoe, zich slechts in persoon of schriftelijk, ten spoedigste te adresseren aan den chef van den staf of aan het hoofdkwartier van gezegde divisie te Veghel. De ondernemers van bovenbedoelde inrigtingen zullen zich de te maken kosten, tenzij buitengewone omstandigheden tusschen beiden kwamen, zekerlijk niet beklagen, daar men in de landstreek, waar de divisie thans gelegerd is, reeds met leedwezen haar aanstaand vertrek te gemoet ziet.

— Den 13den dezer is de Poolsche deputatie, welke onlangs uit Warschau naar Petersburg vertrokken is, om den keizer de dankbetuiging der Poolsche natie voor de genadig aan haar verleende amnestie te brengen, in plegtig gehoor toegelaten.

De Keizer heeft, door den minister van binnenlandsche zaken, in de russische taal, doen antwoorden, dat hij met welwillenheid de uitdrukking der gevoelens van zijne onderdanen in het Koningrijk Polen had vernomen; dat zijn hart treurde over de rampen, welke dat land door de gedragingen van misdadige partijen had getroffen; dat hij hoopte, dat door de nieuwe instellingen de laatste sporen dier onheilen welhaast zouden verdwijnen, en dat hij staat maakte op de medewerking der ingezetenen, tot heling dier wonden.

'S GRAVENHAGE, den 29sten Mei.

Heden heeft Z. Exc. de minister van buitenlandsche zaken aan de beide Kamers bij de Eerste ten een ure en bij de Tweede, in comité-generaal, ten half drie ure, eene staatkundige mededeeling gedaan; daarin moet den verderen loop der onderhandelingen, sints de laatste communicatie, zijn blootgelegd en de sedert 1 februarij, te Londen geteekende protocollen, zijn overgegeven. Voorts zou, naar men verzekert, de minister mededeeling hebben gedaan van het antwoord onzer regering, gegeven op de nota van het russisch kabinet, aan haar door graaf *Orloff* toegekomen. Dit antwoord moet hoofdzakelijk inhouden dat Z. M. bereid is elke schikking met Belgie te treffen en alle onderhandelingen aan te gaan; wanneer zij slechts in overeenstemming kan worden gebragt met de eer, de belangen en de zelfstandigheid van het Noord-Nederlandsche volk. De minister moet geen gewag gemaakt hebben van een 61ste protocol, en het blijft alzoo nog twijfelachtig of hetzelve wel in wezen is. Z. Exc. heeft de leden de openbaarmaking der stukken in het officiele dagblad toegezegd.

— De tweede kamer der staten-generaal heeft heden, van half 12 tot half 3 ure, de beraadslagingen voortgezet over het ontwerp van wet houdende een accijns op den turf, en heeft deswege zeven redenaars aangehoord, te weten de heeren *de Bordes*, *van Alphen*, *van Dam van Isselt*, *van Boelens*, *Donker Curtius*, *van Nes* en *de Jonge*, welke allen bedenkingen tegen de voordragt hebben in het midden gebragt. De heeren *van Alphen*, *van Boelens* en *van Nes* hebben zich stellig tegen derzelver aanneming verklaard, terwijl de andere, naar de door Z. Exc. den minister van financien te gevene inlichtingen, hunne stem zouden regelen, alhoewel de heer *van Dam* meer geneigd was haar aan te nemen.

De bedenkingen tegen het ontwerp aangevoerd, waren in vele opzigten eene herhaling van die op gisteren voorgedragen. De leden die hunne stemmen van de te ontvangene ophelderingen deden afhangen, zouden, indien zij voor de aanneming der voordragt stemden, [illegible] noodzakelijkheid huldigen die er bestaat, om de regering [illegible] tot tegemoetkoming in de gewone behoeften, te verleenen. Het was, [illegible] zij, eene onbetwistbare waarheid, dat er een te kort bestond; dat daarin moest worden voorzien; dat men geene andere middelen daarvoor kende; dat alle accijnsen aan gelijke zwarigheden onderworpen waren; dat belastingen op het gemaal, koffij, thee en tabak waarschijnlijk nog veel meer tegenstand zouden vinden; dat de brandstoffen, niet te hoog belast, zeer wel in den rij der belastingen konden worden opgenomen, daar toch de accijns daarop evenredig en gelijkmatig zoude drukken, zoo wel op de mindere klasse als op den middenstand en meer gegoedden; dat de belasting niet te zwaar was; dat het reeds bestaan van eene belasting op de haardsteden geene reden konde opleveren om de brandstoffen vrij te stellen, daar er bijna geen voorwerp bestond, dat niet, onder verschillende benamingen, nogmaals belast was; dat de verhouding tusschen het belasten van turf, als inlandsch voortbrengsel, en de steenkolen, als buitenlandsch, zeer juist getroffen was; enz. Hunne bezwaren bestonden vooral slechts hierin, of er geen meerderen vrijdom van accijns aan fabrieken behoorde te worden verleend; waarom slechts aan wolkammerijen en oliemolens die zoude worden toegestaan; of men de fabrijken niet te zwaar drukte; of de korting wel regtvaardig en niet naar willekeur zoude worden verleend, enz.

De leden die de wet bestreden meenden dat de accijns de verveeners aan talooze formaliteiten, moeijelijkheden en bezwaren zou onderwerpen, terwijl de schatkist slechts eene geringe opbrengst daarvan zou verkrijgen; dat de brandstoffen, door de meeste steden reeds belast, tot eene ontzettende hoogte zouden stijgen, waardoor de armoedige klasse haar zoude moeten ontberen; dat de fabrijken, al was de accijns ook nog zoo gering, daardoor ten gronde zouden gaan; dat de ondervinding de ondoelmatigheid van den accijns op den turf had doen blijken; en dat de wet eene goudmijn voor overtreders en ontduikers kon worden. De voornaamste bestrijder der wet was de heer *van Nes*, die het niet ongepast vond, dat bij deze discussie op gisteren een der sprekers (de heer *Corver-Hooft*) van de gelegenheid heeft gebruik gemaakt, om den wensch uit te drukken, die door de natie in het algemeen gedeeld wordt, naar vrede. Hij wilde er de doenlijkheid en verkrijgbaarheid daarvan niet onderzoeken, daar hij er de genoegzame kennis niet toe bezat. Hij zou alleen zeggen, dat de trouwe Hollandsche natie geen oorlog zoekt, en vooral niet de weder-vereeniging met Belgie. Hij vindt het ondoelmatig dat sommige Nederlandsche bladen de wenschen des volks vrij gebrekkig voorstelden; en inzonderheid dat, hetwelk in het fransch uitkomt, hetwelk zoo ver is gegaan van de openbaarheid der handelingen van de kamer te bestrijden, en buitenlands deze en andere ongerijmde stellingen als het nationaal verlangen scheen te willen doen voorkomen. Dit was het Nederlandsche volk miskennen. De redenaar leverde zich voorts over aan een uitvoerig en met vele gronden gestaafd betoog, dat de rijks-belasting op de brandstoffen strijdig was met de belangen van de fabrijken, den landbouw en de schatkist.

In het voorbijgaan werd de staatkunde ook door de heeren *Donker Curtius* en *de Jonge* aangeroerd, die het oogenblik ongepast vonden om deze snaar aan te raken; die ook den wensch naar vrede uitten, maar naar een eerlijken vrede; en die het ongeraden vonden den schijn aan te nemen alsof men der regering geene subsidien wilde verleenen, voor dat zij met het afvallig Belgie in onderhandeling was getreden. Hierover ontstond nu nog eene korte woordenwisseling tusschen de heeren *Corver-Hooft* en *de Jonge*, waarna het vervolg der beraadslagingen werd bepaald op morgen ten half 11 ure.

BELGIE.

BRUSSEL, den 29sten Mei.

Na het openen der zitting van de kamer der afgevaardigden op gisteren, (in welke, naar de verklaringen door den minister van buitenlandsche zaken te doen, de kamer beslissen zou, of zij al dan niet over het crediet van 3 millioen zou beraadslagen en stemmen), nam de president het woord en vroeg, uit kracht van art. 33 van het reglement, dat de kamer zich *in geheim comité* vereenigde. De tribunes werden daarop ontruimd.

De minister van buitenlandsche zaken als nu het woord nemende, klom met zijne verklaringen tot het tijdstip op, dat de heer *van de Weyer* de russische ratificatie had aangenomen, trad in eenige bijzonderheden over de omstandigheden die op dit besluit van onzen plenipotentiaris gewerkt hadden. Offschoon op nieuw verklarende, dat de heer *van de Weyer* uit eigen beweging gehandeld had, in geenen deele geautoriseerd was de uitwisseling onzer ratificatie tegen eene beperkende ratificatie te doen, deed hij regt aan de zuiverheid van deszelfs inzigten, aan de overtuiging die dezelve had, van voor 't welzijn des lands te handelen.

Het was waar, dat de nota van 11 mei, die zoo ongelukkig publiek geworden is, en met het voorschrift gezonden, om aan de conferentie te behandigen, hare bestemming niet gekregen had. De oorzaak er van lag in de staatkundige bewegingen van het engelsch kabinet op het oogenblik waarop dit stuk te Londen aankwam. Er was geen ministerie meer, en lord *Palmerston*, aan wien zij medegedeeld werd, antwoordde, dat hij geen minister meer was. Overigens was aan het oogmerk dezer nota, tot op een zeker punt, beantwoord door die, welke de heer *van de Weyer* den 7den mei, zelf aan de conferentie adresseerde. De minister las deze laatste nota voor, welke met de grootste oplettendheid werd aangehoord.

De heer *de Meulenaere* kondigde wijders aan, dat 's Konings gouvernement den generaal *Goblet*, als bij de conferentie geaccrediteerd, naar Londen gezonden had; hij was overbrenger eener nieuwe nota, gesteld, zoo niet in dezelfde termen, althans in denzelfden geest als die van 11 mei en bijgevolg in overeenstemming met de gevoelens der kamers, waarvan het gouvernement des konings de getrouwe tolk moest wezen en werkelijk was. De minister hoopt dat de kamer de gepastheid erkennen zou, welke belette dat er van dit nieuw document mededeeling gedaan wierd.

Hij drukte al verder den wensch uit, dat ieder der leden van de kamer zijne stem wel wege, omdat hij, besloten zijnde in het openbaar de te dikwijls herhaalde [illegible]woord te laten, het besluit dat stond genomen te worden als eene bepaalde goedkeuring zou aanmerken, zoowel van de verklaringen die hij geeft, als van het gedrag door hem gehouden.

Hij hoopt, dat het vertrouwen der kamer in den raad des konings zoodanig zal wezen, dat zij zich op de verklaring die hij doet verlaten zal, dat niet alleen de nota zal overgegeven worden, maar dat ook de gevoelens in de adressen uitgedrukt, er met de meer getrouwheid in zijn opgenomen, daar zij in overeenstemming zijn met den gedrag-regel, welken het ministerie zich zelven voorgeschreven heeft.

Het ministerie zou overigens weldra weten, of het zich met reden op het vertrouwen der kamer verlaat, daar de stem-uitbrenging, die het gevolg dezer verklaringen moet zijn, voor [illegible] beslissend zou wezen. Die stemming zou ten eind [illegible]

aan de zoo dikwijls herhaalde ondervragingen, die voor den goeden uitslag der diplomatische onderhandelingen zoo nadeelig waren. Die stemming was voor hem en voor zijne ambtgenooten eene oor-beslechting, welker uitslag hen of van de zaken verwijderen zou, of hen aanmoedigen de staatkundige lijn te volgen, waarvan zij vast besloten waren zich niet te verwijderen; die stemming zou de maatstaf van het vertrouwen wezen, dat de kamer in hen stelde en van den steun dien zij konden rekenen in de kamer te vinden.

Na den minister voerde de heer *Gendebien* het woord; hij deed dezelfde verkeerde gevolgtrekkingen in het oog vallen, door beurtelings den heer *van de Weijer* te prijzen en te laken; hij was getroffen over eene daadzaak, die in alle omstandigheden doorstraalde, dat, namelijk, onze diplomatie meer gedacht had aan de personele aangelegenheden des konings, dan aan de belangen des lands, welke beiden, zoo als de koning zelf het gezegd had, naauw vereenigd waren. De nota van den 7den Mei van den heer *van de Weijer*, vond hij te zwak, te flaauw; die van 11 Mei, of die haar dan vervangen had, keurde hij goed, ofschoon zij, naar zijne meening, niet belette, dat men eene ontknooping te gemoet ging, die hij voorzag en het doel der conferentie was: eene restauratie, of de vereeniging aan Frankrijk, of de verdeeling tusschen Engeland, Frankrijk, Pruissen en Holland. Het tractaat over de vestingen was in zijne oogen almede daartoe dienstbaar; de bewuste vestingen eenmaal geslecht, waren voor Frankrijk eene moeijelijkheid te minder.

Verscheiden leden gaven den wensch te kennen, dat de text der nota, welke de generaal *Goblet* naar Londen overbragt, hun wierd medegedeeld, doch de minister weigerde zulks op eene eenigzins levendige wijs. De heer *Dethougne* ondersteunde den minister, in het oog doende vallen, dat het beneden alles zou wezen, de mededeeling van een stuk te verlangen nog vóór dat het aan de conferentie was behandigd; en, met tot zoolang de beraadslaging te verschuiven, zou de kamer eene groote verantwoording op zich laden. Ten laatste had er nog eene discussie plaats over het meer of minder gewigt der beperkingen van Pruissen, Oostenrijk en Rusland; over het voorgeven van den minister, dat zijne verantwoording door de misslagen van zijnen agent gedekt werd, enz. De zitting werd ten vier ure weder openbaar verklaard.

Op de vraag van den president of een der leden het woord wilde voeren over het gevraagd crediet van twee en een half millioen, voor den minister van oorlog, niemand antwoordende, werden de artikelen achtervolgelijk aangenomen en daarop het ontwerp, met eenparige stemmen, op één na, die van den heer *Seron*, goedgekeurd.

— De senaat heeft gisteren over de wet op het muntstelsel beraadslaagd; het meerendeel der leden schijnt de wet goed te keuren. Sommigen verlangden dat men het een vierde deel der franc als zilveren muntspecie aannam. De heer *de Merode* had twee opmerkingen: de eerste dat men op alle specien 's lands wapen, de belgische leeuw, mogt stempelen; de tweede, dat men aan *Leopold* den titel van *Leopold I* gaf, als voorteeken eener lange opvolking van vorsten uit dezelfde dijnastie.

— De koning is gisteren morgen ten zes ure naar Compiegne vertrokken, verzeld van de heeren *d'Aerschot*, *Chastelér*, *d'Hane*, *de la Gattellerie*, *van Praet*, *Staelen* en *Lebeau*.

— De heer *Jules Chodron*, fransch gezantschaps-secretaris te Brussel, is gisteren van Parijs hier aangekomen.

— Eergisteren is de courrier *Crotch* met depeches van Londen gekomen; deze courrier heeft zijnen weg naar Weenen vervolgd. Sir *Adair* heeft daarop eene zamenkomst met den heer *de Meulenaere* gehad en vervolgens een courrier naar 's Hage gezonden.

— Uit Gent schrijft men, dat algemeen de spraak was, dat zich onderscheiden cholera-gevallen in de stad geopenbaard hadden. In de kleine straat tegen over het bisschoppelijk paleis waren verscheiden personen van de ziekte aangetast en eene vrouw in de Molenaarstraat er aan overleden. De regering had zich vereenigd om in de middelen tegen de verdere uitbreiding der cholera te voorzien.

— Men is tegenwoordig te Brussel aan de oprigting eener batterij twaalfponders werkzaam, het materieel was gereed.

— Den 25sten dezer zijn de troepen der eerste divisie, in de nabijheid van Sichem, bij de voormalige abtdij van Everboden vereenigd geweest, tot het maken van krijgsoefeningen voor haren opperbevelhebber, den generaal *Goethals*.

— Wij hebben van uit eene geloofwaardige zijde, dat de vijf kisten, van Parijs voor den Koning aangekomen en waarvan bijna alle dagbladen gezegd hebben dat zij kostbare geschenken voor Z. M. *Leopold* inhielden, met vergulde bronzen voorwerpen (tafel-toestellen, kandelabres enz.) gevuld waren, welke de heer *Lehon*, onze gezant te Parijs, voor vijf maanden aldaar besteld heeft, op het verzoek van den grootmaarschalk van het paleis *d'Aerschot*. Deze voorwerpen zijn gisteren ontpakt en terstond weder op nieuw ingepakt.

(*Lynx.*)

FRANKRIJK.

PARIJS, den 27sten Mei.

De *Moniteur* deelt heden morgen mede, dat in het departement der Vendée, op den 20sten dezer, eenige onrustige bewegingen hebben plaats gehad. Geheele benden hadden zich op verschillende punten van de *Bocage* vertoond, doch de gewapende magt uit een gedreven. Men zag voorts nog heden nadere berigten te gemoet. Hoe zeer dit artikel in eenen zeer geruststellenden toon geschreven is, behoeft men zich slechts te herinneren, dat de bewoners der Vendée zich immer het meest gehecht hebben betoond, wanneer zij uit een gedreven waren, en dat de grond zelf het onmogelijk maakt eene insurrectie binnen weinige uren te bedwingen, om deze nadere berigten met verlangen te gemoet te zien. Dat voorts ook in het zuiden de gemoederen zeer zijn opgewonden, blijkt uit de omstandigheid, dat er niet een enkele dag meer voorbij gaat, zonder dat er hier of daar ongeregeldheden plaats hebben. Te Toulon vonden de bakkersknechts op den 21sten dezer goed, met een driekleurig vaandel, onder het zingen van republikeinsche liederen de stad door te trekken. In de omstreken van Aix werd op denzelfden dag door de nationale garde de vrijheidsboom geplant, en de plaatselijke autoriteiten voldeden aan de uitnoodiging om in hunne ambtskleederen bij deze plegtigheid tegenwoordig te zijn.

— Aan het ministerie van buitenlandsche zaken zijn gisteren depeches van Don *Pedro* ontvangen, welke zoo men zegt het berigt inhouden, dat de uitrusting naar Porto al nagenoeg gereed was. Intusschen schijnen de hoven van Londen en Parijs de hoop nog niet te hebben opgegeven, om dezen broedertwist in der minne bij te leggen.

Gisteren (26) waren de fondsen genoteerd de 5 pCt. kont. 96,15; op tijd 96,25; de 3 pCt. kont. 70,40; op tijd 70,50; Nap.: renten 82,00; Sp: perp: 58 ⅞.

Heden ter oorzaak van den zondag geen beurs-notering.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 25sten Mei.

Het officieel Turksch dagblad van den 28sten april, houdt geene nadere berigten uit Syrien in, en bevestigt dus ook niet de ongunstige tijdingen welke eenige dagen vroeger te Konstantinopel in omloop waren. Volgens een officieel rapport, door den seraskier *Bassa* aan de Porte ingezonden, zoude daarentegen het Turksche hoofd-leger, tot eene sterkte van 60,000 man aangegroeid, den togt naar Syrien, langs drie verschillende wegen, over Kiutahia, Konich en Aleppo, hebben aangenomen.

Mengelingen.

HOOGE SCHOLEN IN SPANJE.

(*Vervolg en slot.*)

Het is ons voornemen niet hier uit te weiden over de seminarien in de kerspelen, noch over de scholen voor de zeevaart in steden en havenplaatsen, waar eene regtbank van koophandel is gevestigd, noch over de koninklijke gestichten van St. Isidore van Madrid, of over eene menigte van voorbereidende scholen, akademien voor de schoone kunsten; genootschappen van landbouw, landhuishoudkunde enz. enz. Wij zullen dit artikel besluiten met eene schets der plaatselijke gewoonten aan de universiteiten, en de zeden der studenten van de onderscheidene klassen.

In het algemeen worden de Hoogescholen bestierd door eenen Directeur, die gewoonlijk lid van den Raad van Kastilien, of Grande van Spanje is, en door eenen rector, welke ieder jaar — op sommige plaatsen om de drie jaren — onder de doctoren en licentiaten der universiteit gekozen wordt. De titel van directeur is enkel honorair. De rector is hoofd van al de hoogleeraren; bewaarder der statuten en tevens met de algemeene inspectie der studien belast. De censor, hem in rang volgende, moet voorloopig zijn *visa* plaatsen op de conclusien van al de letterkundige *theses*, welke tot beraadslagingen ter verkrijging van de akademische graden, aanleiding geven.

In de steden, waar een geregtshof is, is de procureur-generaal *ex officio* censor der universiteit. De raden (*conciliarios*) zijn doctoren, licentiaten, ja zelfs baccalareus, gekozen onder de dignitarissen van de hoogeschool, om over de onderwerpen deze inrigting betreffende, te raadplegen. Bij het openvallen eener leerstoel kiest men tot der elver bekleeding de kandidaat, die, in de daartoe bijeengeroepen vergadering, de meeste blijken zijner talenten gegeven heeft. De professoren *cathedraticos* die hunne lessen des morgens geven, noemt men *primas*; die, welke in den namiddag optreden, *vesperas*. De jaarwedde der hoogleeraren worden goedgemaakt door de algemeene fondsen, uitmakende de inkomsten der universiteiten, of door bijzondere fondsen, in alle de scholen bestemd ter bevordering van eenigen tak van onderwijs, overeenkomstig den wil des stichters. De hoogleeraren hebben het regt om zich plaatsvervangers te kiezen onder de baccalareussen hunner bijzondere faculteiten; deze substituten hebben veel kans om later den hoogleeraarsrang te krijgen, of tot eenigen anderen post aan de hoogeschool benoemd te worden.

De studenten wonen gemeenlijk buiten de akademie, ten huize van bijzondere personen. De tijd hunner opname in de registers der studerende jeugd is tusschen St. Lucas en St. Catherina (18 October en 26 November). Na verloop van dien tijd worden er geene inschrijvingen meer gedaan. De lessen gaan tot in het midden van den zomer voort; maar somtijds kunnen de studenten de universiteit reeds na Paaschen verlaten. Behalve te dezer tijd hebben zij met Kerstijd eene vacantie van veertien dagen. Er zijn vele studenten, die in sommige collegien of de stad kostgangers zijn; zoo ook monniken, die, uit hunne kloosters, de lessen van de hoogeschool gaan volgen, wanneer zij hoogere graden dan die van baccalareus in de letteren, welke zij in hunne eigene gestichten ontvangen, wenschen te bekomen.

Er zijn rectoren, die zeer streng zijn ten aanzien der reglementen betreffende de akademische kleedingdragt. Het kostuum bestaat uit het kleed en den grooten zwarten mantel gewoonlijk door de Spaansche priesters gedragen; het eenige onderscheid tusschen deze en de studenten is, dat laatstgenoemden een driekanten hoed dragen. De studenten moeten zich

tweemaal daags ('s ochtends en 's avonds) aan de universiteit vertoonen; blijft hij veertien dagen afwezend, dan wordt zijn naam op de lijst uitgeschrapt, tenzij die afwezendheid door ziekte veroorzaakt wordt: in dit geval moet de student gedurende de *cursillo* of aanvullingscursus overblijven, welke na afloop der algemeene lessen gehouden wordt.

Er bestaan, gelijk wij reeds opmerkten kerspels-seminarien, waarin een cursus over de wijsbegeerte gegeven wordt. De statuten dezer [illegible] vorderen, dat de student tot deze cursus toegelaten, eenmaal 's maands in de kapel van het seminarie ter biegt ga. Wanneer hij slechts eenmaal van deze gewoonte afwijkt, verliest hij zijne studentenregten, welke vorderingen hij overigens ook in de wetenschap moge gemaakt hebben. In de universiteiten der Heilie steden, doet de rector, van zijne *alguazils* vergezeld, elken nacht eene ronde in de huizen, door de studenten bewoond, even als eene patrouille de posten eener vesting onderzoekt, ten einde zich van den arbeid en de studien der studenten te verzekeren. De Zondag en Donderdag maken ten aanzien dezer inspectie eene uitzondering. Op de avonden van die dagen begeven de studenten zich naar derzelve societeit (*la Tertulia* of *la Ronda*) of geven serenaden, die echter niet later dan tot negen uur mogen duren. Elke student, wien men op eenen anderen dag der week, de guitarspelende (dit instrument is onafscheidelijk van een Spaansch student) aantreft, wordt gestraft.

De hoogleeraren bekommeren zich weinig of hunne leerlingen vorderingen gemaakt hebben. Indien de student slechts de lessen geregeld 's morgens en 's avonds bijwoont, eischt de professor niets meer. Wanneer de student zich aanmeldt tot het nemen der graden is het door hem af te leggen examen niets meer dan eene bloote formaliteit. Ook gebeurt het dikwijls, dat men de hoogeschool even onwetend verlaat als men ze voor het eerst heeft betreden. Alleen in de universiteiten van den eersten rang hebben de examens met meerdere strengheid plaats. Daar het echter in de groote steden niet mogelijk is de huis-onderzoekingen bij de studenten te bewerkstelligen, zoo wordt derzelver vlijt alleen door eigen lust bepaald. De studenten voor de theologie intusschen hebben de gewoonte om onderling akademien te vormen, met derzelver bijzondere wetten, en waar zij zich buiten de les-uren, onder eenen voorzitter hunner eigene keuze, tot meerdere oefening vereenigen. Ook bij de studenten in de geneeskunde hebben dergelijke gebruiken plaats; doch die der regtsgeleerdheid kennen zulke vereenigingen niet. Men wil, dat de zucht om juist anders dan de overigen te handelen, daarvan eene voorname oorzaak is; daar de verwijderingen tusschen de verschillende faculteiten in Spanje zeer groot zijn.

De studenten in de regtsgeleerdheid behooren, voor het grootste gedeelte tot de goede familien, en daar deze onafhankelijk zijn, beschouwen de jongelieden dezer klassen die der overige faculteiten, vooral die der theologie, die ook grootendeels dienaars van monniken, of oude vrouwen zijn, met minachting. Men ziet deze laatsten (de theologen) dikwijls met manden, maarin keukennoodwendigheden voor hunne meesters of meesteressen, over straat gaan, of dezen des avonds met een lantaarn volgen, of andere diensten bewijzen. Tot belooning daarvan worden zij, na verloop van eenige jaren, dorps-pastoor in het een of ander gehucht, waar hunne gebieders zelf over dezen post beschikken, of door derzelver invloed bewerken kunnen. Intusschen komen uit deze klassen somtijds geestelijken voort, die zich als priesters gunstig onderscheiden.

Er is eene nog mindere soort studenten in Spanje, namelijk die, welke van de aarpen en liefde-giften leven, aan de deuren van sommige kloosters uitgedeeld wordende. Deze ongelukkigen bezitten geen ander eigendom dan hunne kleederen en leerboeken, en veelal geene andere woningen dan de [illegible] der kerken. Men ziet deze studenten echter geregeld de lessen volgen, graden nemen, dingen naar wereldlijke en geestelijke bedieningen, en deze soms door hunne verdiensten waardig zijn, ofschoon verstoken van elke ondersteuning of aanbeveling. Een groot getal, — om niet te zeggen het grootste — dezer klasse verlaten, bij het einde van den cursus, de akademie, zich in groepen van vier of zes vereenigende en, spelende de guitar, van aalmoezen levende. Zij noemen deze levenswijze onder hen: *andar a la tuna* (zwerven) en door hen, gezongene coupletten: *coplas y [illegible]*. — Dit leven moet voor den Spanjaard veel aantrekkelijks opleveren, daar de zucht naar derzelve zelfs bij de jongelieden van deftige familien veld wint. In sommige, daarin een verfijnd bewijs van edelheid beschouwende, zich beijveren deel van zulk eene zwervende bende uit te maken. Deze vreemde gebruiken geven aan den Spaanschen student een bijzonderen stempel: ook vindt men onder hen het oorspronkelijkste volkskarakter, hetwelk tot tallooze avonturen aanleiding geeft. *Cervantes* dacht er aan, toen hij van den herbergier, die don *Quichot* ridder sloeg, zeide: dat hij *mas maleante que estudiante o page*, doortrapter dan een student of een page was. (*The Quarterly Journal of education.*)

Beurspeis der Effecten, te Amsterdam.

DINGSDAG, 29 *Mei* 1832.

			gebl
Nederland.	Werkelijke schuld, 2½ pct.	f 43¼ à 43½	43[illegible]
	Uitgestelde schuld	[illegible]	[illegible]
	Kansbiljetten	16¾ à 17¼	16[illegible]
	Amortisatie Syndicaat, 4½ pct.	72½ à 73	72[illegible]
	Idem. Idem, 3½ pct.	57¾ à 58	57⅞
	Oorlogs-lenen 1830, à 5 pct.	91¾ à 92[illegible]	9[illegible]
	Vrijw. geldl. 1831 à 6 pct.	96¾ à 97[illegible]	97
	Nieuwe idem 1832 à 5 pct.	81 à 81½	81¼
	Syndikaat-biljetten, 5 pct.	99 à 99½	99[illegible]
	Handel-Maatschappij, 4½ pct.	85[illegible] à 85[illegible]	85¼
[illegible]	[illegible] 5 pct.	70¼ à 70[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
	[illegible] 5 pct.	[illegible]	[illegible]
Spanje.	Certific. Amst. 5 pct.	[illegible]	[illegible]
	Dezelfde 3 pct.	[illegible]	[illegible]
	Uitgestelde schuld	7 à 7¼	7[illegible]

* * De Majoor, belast met het in gereedheid brengen van het Kamp bij *Oirschot*, brengt ter kennis van een ieder die zich mogte geneigd vinden een TENT of CANTINE in bovengemeld Kamp op te slaan, zij zich tot den 10den Junij aanstaande in persoon, met de noodige Certificaten voorzien, aan den ondergeteekenden, kunnen adresseren.

Verder wordt aan de omliggende plaatsen van dit Kamp bekend gemaakt, dat omtrent in de helft der maand Junij er dagelijks eene markt voor Groenten en verdere Levensmiddelen achter hetzelve zijn zal.

Oirschot, 25 Mei 1832.

De Majoor voornoemd,
W. ROLOFF.

* * Degenen, welke iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den Boedel en Nalatenschap van den Heer H. DE JONGH, particulier, gewoond hebbende en overleden te *Breda*, gelieven daarvan vóór 1°. Julij 1832 opgave of betaling te doen aan den Heer en Mr. J. MASTBOOM, Advokaat te *Breda*.

* * Door den Notaris HILLEBERT STRUIJK, residerende te *Dordrecht*, zal ten overstaan van den heer Vrederegter van het eerste kanton Dordrecht, bij Veiling op Zaturdag den 9 Junij, en bij afslag op Zaturdag den 16 Junij 1832, beiden des voormiddags ten elf ure, in het logement Waterloo, bewoond bij *Storimans*, te Willemsdorp, gemeente Wieldrecht, worden Verkocht:

1°. 21 Bunders, 49 Roeden 57 Ellen GRIEND- en RIETLAND en AANWASSEN, zijnde de zoogenaamde Keeten, waarvan circa ⅔ Griend en ⅓ Riet is, onder de Hooge Zwaluwe, aan het einde der haven.

Een bezomerkadijkt WEI- en HOOIPOLDERTJE, genaamd Vrouw Maria, of Alblaspoldertje, met de Kade en een weinig daaraan behoorend Rietveld, onder de Hooge Zwaluwe, te zamen groot 9 Bunders 86 Roeden 55 Ellen.

Een bezomerkadijkt POLDERTJE BOUW-, WEI- en GRIENDLAND, met een weinig daarbij gelegen RIETVELD, genaamd het Hilleke van den Dam, onder de Hooge Zwaluwe, ten oosten der vorige partij, met de Kade te zamen groot 5 Bunders 72 Roeden 30 Ellen.

Een stukje WEILAND, uitmakende een gedeelte van het bezomerkadijkt Poldertje genaamd de Hil, onder de Hooge Zwaluwe, groot 40 Roeden 17 Ellen.

Een perceel ZEEDIJK, behoorende tot den dijkring van den Nieuwe Zwaluwschen Polder, onder de Hooge Zwaluwe, groot 1 Bunder 75 Roeden 63 Ellen.

Alles breeder bij de aangeslagen biljetten omschreven.

UIT DE HAND TE KOOP:

Een zeer goed SPRIETSCHIP, groot 44 toanen, met deszelfs Zeil en Bijzeilen, staand en loopend Want, Ankers, Touwen en verdere Scheepstoebehooren, [illegible] in de haven te *Oosterhout*. Te bevragen bij T. VAN LOON te *Terheiden*.

Met den 1sten Junij aanstaande zal de Diligence van *Zwolle* over *Deventer* op *Arnhem* en vice versa regelmatig dagelijks doorloopen en correspondeeren met *Nijmegen* en *Cleve*, alwaar de reizigers des avonds nog zullen kunnen aankomen.

Vertrek van	*Zwolle*	's morgens ten	8	ure.
»	» *Deventer*	»	11½	»
»	» *Zutphen*	's middags	1½	»
»	» *Arnhem*	» circa	4½	»
Aankomst te	*Nijmegen*	»	7	»
Vertrek van	*Nijmegen*	's morgens ten	7	ure.
»	» *Arnhem*	»	9	»
»	» *Zutphen*	»	12½	»
»	» *Deventer*	»	2½	»
Aankomst	te *Zwolle*	»	5½	»

De Bureaux zijn:

Te *Zwolle*, bij den Heer KIESENBRINK, in de *Keizers Kroon*.

Te *Deventer*, bij den Heer VAN KONINGSVELD, in de *Maan*.

Te *Zutphen*, bij den Heer DECK, in de *Kroon*.

Te *Arnhem*, bij den Heer W. CNOPIUS, in de Weverstraat.

Te *Nijmegen*, bij den Heer HOLTERMAN, in de *Rotterdamsche Postwagen*.

* * Te Dordrecht, bij J. VAN HOUTRIJVE Jr., is heden van de pers gekomen en alom verzonden:

I. BIJDRAGEN TOT BOEKEN- EN MENSCHENKENNIS verzameld door Mr. P. S. SCHULL en A. VAN DER HOOP Jr.; een nieuw beoordeelend Tijdschrift en Mengelwerk, [illegible] bestaande [illegible] beoordeelingen, [illegible] Mengelwerk en [illegible] . . . f 1.30.

II. [illegible] door JULES JANIN eerste deel, terwijl het tweede en laatste ter perse. — Indien men begerig is een levendig tafereel der vorige fransche omwenteling te lezen; zich bekend te maken met de hoofdpersonen, en bijzonder met de Vorsten *van Orleans*, [illegible] men dit onderhoudend en welgekend geschreven werk, hetwelk versierd is, met eene fraaije afbeelding van een schoon en ongelukkig slachtoffer der razende partij woede f 2.50.

Te *Breda*, bij BROESE & Comp., Boekdrukkers en Boekverkoopers.